

РОЗДІЛ II. ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

УДК 373.2.015:316.42 (043.2)

Калитич Н.В, студентка III-A курсу;
керівник: Кертіс Н.В., викладач дошкільної
педагогіки та окремих методик

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПЕРВИННОГО ЕКОНОМІЧНОГО ДОСВІДУ ДОШКІЛЬНИКІВ

Необхідним є чим раніше розпочати процес формування первинного економічного досвіду, що складається не лише зі знань, але й умінь, навичок та розвинених морально-економічних якостей, адже тим швидше дитина адаптується до сучасного життя. Особливо слід звернути увагу на це під час підготовки дитини до школи, де на неї чекають перші покупки в буфеті, оплата проїзду та ін.

Увесь процес формування первинного економічного досвіду має будуватися таким чином, щоб зосередити увагу вихователів не лише на поповненні знань дітей у економічній сфері, але й на формуванні вміння використовувати ці знання в процесі власної діяльності. Чим досвідченіша дитина, тим легше їй орієнтуватися в повсякденному житті, де вона стикається з різноманітними елементарними економічними поняттями, бере участь у ситуаціях, у яких їй доводиться виконувати ту чи іншу соціально-економічну роль. Також для взаємодії та спілкування діти мають володіти лексичним запасом економічної спрямованості (поняття про економічні дії: придбати, обміняти; особистісні якості: щедрий, добрий; характеристика товару: дорогий, сучасний).

Варто зазначити, що для успішної організації процесу економічного виховання вихователю потрібно: ознайомитися з програмою економічного виховання, опрацювати основні елементарні економічні терміни, визначити можливості для інтеграції, скласти перспективний план роботи, в якому вказати основну мету, завдання, форми та методи роботи, підібрати методичну літературу, створити банк ігор економічної спрямованості, виготовити наочність (демонстраційні та роздавальні матеріали), підібрати художні твори економічної спрямованості, створити куточок економічного спрямування (карта подорожей, ілюстрації та посібники за темами, дитячі роботи тощо). Плануючи свою роботу з економічного виховання, педагог має керуватися тим, що формування економічного досвіду дошкільників відбувається за двома напрямками: дитина засвоює досвід попередніх поколінь у вигляді сталих економічних законів та понять (через телебачення, через гру з друзями, з батьками), елементарний економічний досвід формується в результаті власної економічної діяльності.

Отже, основними позиціями в організації ігор економічної спрямованості та керівництві ними є: необхідність дотримуватися поетапності впровадження ігор економічної спрямованості в навчально-виховний процес; пам'ятати, що для будь-якої гри економічної спрямованості необхідна технологічна підтримка у процесі гри важливою є робота, спрямована на формування й закріплення знань з економічної сфери, але особливого значення набуває процес формування якостей, ставлень, цінностей особистості; сюжети гри мають бути максимально наближені до інтересів дітей, ґрунтуватися на реальних ситуаціях, з якими діти стикаються повсякдень; діти мають отримати можливість у процесі гри виконувати різні соціально-економічні ролі та

оцінювати одну й ту саму ситуацію з різних позицій; вихователів не треба брати на себе провідну роль у грі. Необхідно дати дітям можливість робити помилки, знаходити їх, виправляти, збагачуючи таким чином власний досвід [1, с. 50].

У Базовому компоненті дошкільної освіти передбачено формування в дітей елементарних споживчих уявлень, зокрема й про гроші. В освітній лінії «Дитина у світі культури» у частині «Предметний світ» зазначено, що дитина 6 (7) років має уявлення про заощадливе ведення домашнього господарства, вміє ощадливо ставитися до речей, грошей; розрізняє соціальні ролі «покупець», «продавець», поняття «товар», «гроші».

Таким чином, протягом дошкільного віку дитина набуває важливі життєві компетентності, опановує ази споживчої поведінки.

Таким чином, протягом дошкільного віку дитина набуває важливі життєві компетентності, опановує ази споживчої поведінки. Дорослі мають пояснити: потреби безмежні, а можливості для їх задоволення – обмежені. Якомога раніше дитина має дізнатися про сімейний бюджет, заробіток батька та матері. Від неї не потрібно приховувати фінансовий аспект, а навпаки, поступово залучати її до обговорення сімейних фінансових проєктів. Вона має знати, чого потребує тато або мама, наскільки ця проблема важлива й невідкладна, навчитися відмовлятися від задоволення деяких своїх потреб заради того, щоб краще задовольнялися потреби інших членів сім'ї [3, с. 12].

Не менш важливим є створення спеціальних умов у сім'ї для формування в дітей уявлень про гроші як частину культури, для розвитку пізнавальної активності та мислення малюків.

Таким чином, виділяємо такі види початкових економічних уявлень про гроші, які варто формувати у

дошкільників 5-7 років; про гроші як результат праці (зароблені працею): як предмет обміну (формування правильного, спокійного ставлення до них); про кишенькові гроші; про способи використання грошей [2, с. 12].

Отже, цілеспрямоване формування основ споживчих знань, зокрема й тих, що стосуються грошей, слід здійснювати і, в дошкільному закладі, і в родині. Адже брак таких знань може негативно позначитися на розвитку базових рис особистості, загальмувати набуття малечою соціального досвіду.

Список використаних джерел

1. Григоренко Г.М. Старшим дошкільнятам про гроші / Г.М. Григоренко // Дошкільне виховання. – 2015. – № 1. – С. 11-15.
2. Сазонова А.В. Економічне виховання дітей старшого дошкільного віку / А.В. Сазонова // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2009. – № 4. – С. 49-54.
3. Жадан Р.М. Малюкам про економіку, або Зайці на ярмарку / Р.М. Жадан // Дошкільне виховання. – 2002– № 1. – С. 12-13.
4. Григоренко М.П. Малюкам про економіку, або Зайці на ярмарку / М.П. Григоренко // Дошкільне виховання. – 2001– № 10. – С. 22-24.

УДК 373.2.064.1:37.013.42(043.2)

Кобаль Є. М., студентка IV-Ж курсу;
керівник: Тягур А. В.,
викладач природничих дисциплін

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СІМ'Ї В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Першим соціальним інститутом, який займається питанням виховання та навчання дітей з раннього дитинства є сім'я. У всьому світі сім'я має велике значення для кожної окремої людини та становить соціальну

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>